

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenski ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Smalova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti v Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . . . K 300—
 polletno 150—
 3 mesečno 75—
 1 25—
 V inozemstvu:
 celoletno K 480—
 polletno „240—
 3 mesečno „120—
 1 „40—
 Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici. Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Rokopisov ne vrača.
 Posamezna številka velja 120 K
 Poština plačana v gotovini.

Stanovanjska uredba in stanovanjski pravilnik — reforme potrebna!

Zakonodajni odbor bo pregledal številne uredbe in naredbе, koje so bile razglašene pred sprejetjem ustave. Tudi uredba o stanovanjih in najemninah je bila izdana tik pred ustavo. Ona ima določila, katera globoko posegajo v življenje. Vsebuje določbe, ktere ustanavljajo za gotove stanove v državi izjemen položaj. Spomnimo le na določila člena 24., katera so trgovini silno nevarna in ju izpostavlja vsakočasni možnosti oblastvenih šikan. Industrija, obrt in trgovina potrebujejo miru in reda. Nikdar niso odklanjale izpolnjevanja državljanjskih dolžnosti, voljno so nosile bremena, ali utemeljena morajo biti v zakonu. Najvažnejše gospodarske panoge ne morejo sprejeti »pravnega« položaja, v katerem so njih interesi lahko igrača v rokah raznih kompetenc. Trgovina, denarni zavodi, industrija in obrt je baš dovolj okusila, kaj pomenjajo razne izjemne naredbе. Industrija in trgovina se je v resnici odahnila, ko je novi kraljevi namestnik g. Ivan Hribar tako lepo poudaril potrebo, da je treba spoštovati tudi v politični upravi zakone. Čas je, da tudi v Sloveniji prenehajo eksperimenti Kupčijski sloji žele, da je napočila doba, ko se bo mogoče zanesti na varnost, veljavo in spoštovanje zakonov.
 V zvezi z državno stanovanjsko uredbо je bil za Slovenijo izdan poseben pravilnik. V »Slov. Narodu« dne 12. julija smo že čitali jako stvarne opazke k temu pravilniku, ki je v sedanji obliki nevdržljiv. Tudi mi smo mnenja, da so določila člena 1. v nasprotju z davčnim zakonom, da je člen 10. v odločnem nasprotju z ustavo in da so nedopustna določila člena 23. glede na ustavo. Prečitajte člene 3. in 4. pravilnika, pa premislite malo. Videli boste, kakšne vsote bo plačevati za opravljene sobe v podnajemu. Tiste stranke, ki imajo vsled svojih večjih dohodkov drage najemnine, so precej na varnem, da se jih prisili k oddaji sobe v podnajem. Kdo bo plačal take vsote? Kakor gre člen 1. preko davčnih predpisov in uničuje vsako zaupnost in tajnost pri davkih, tako člen 9. seveda v nasprotju z ustavo, katero smo demokrati najbolj branili, omogoča brskanje po stanovanjih potom nadzornikov in najbrž še nadzornic. Preberite si

člen 23. pravilnika, pa ga vzemite resno, potem pa pomislite prav sedaj, ko začne študentovska sezona, kam pridete s takimi določili o preseljevanju in doseljevanju. Kakšen uradni aparat bo potreben stanovanjskim oblastvom, ako bodo hotela vršiti res svoj delokrog, kakor ga očrtava pravilnik. Ali res nimamo drugega posla za uradnike kakor da bo cela množica uradništva nadzirala, vodila in gnjavila prebivalstvo, katero je izvenzemci stanovanj v novih hišah pravzaprav v celoti kasernirano. Kjer je obilno predpisov in določil, je tudi sto prilik za neenakomerno postopanje. Ali so razmere danes take, da se ni bati zlorab? Ali je treba toliko novih zapeljivih prilik?
 Pravilnik, kateri je po neki anketi čudovito brzo izšel v tisku, prinaša tudi nova določila o tem, kakšna prava imajo stranke glede obsega stanovanj. V »Slov. Narodu« je nekdo dobro označil ta določila kot taka, ki vedejo v razmere, kakor so bile pri Mormonicih. Mož žena, sin imajo pravico le do dveh sob, torej ne vsak do ene. Posel po poselskem redu ima pa pravico do lastne sobe. Ali gospodje pri deželni vladi in poverjenih sladkega spomina niso nikdar ničesar čitali o stanovanjski higijeni. Prosim, berite abecednike o tej materiji, ki jih pišejo socialistični pisatelji na Nemškem! Ljubljana in slovenska mesta naj postanejo kraji, katerih se bo vsak bal. Če se stanovanjski obseg strankam tako utesni, kam boste detali diake. Kdo bo sploh še mogel koga vzeti gostoljubno pod streho? Pohištvo naj se požge? Tudi v Zagrebu so izdali Pravilnik. (Nar. Novine 156.) Obsežen je in gre v detail. V tem pravilniku bi za nas našli vse polno pametnih stvari. Morda bi kdo preštudiral § 2. hrvatskega pravilnika, ki povsem umestno opozarja glede povišanja gotovih najemnin, da predstavljajo le maksimum. Koliko nepotrebnih preprirov bi bilo 1. avgusta v Ljubljani, da bi se bilo v tem posledu kaj predpisalo glede na preveliko lakomnost. Tudi zagrebški pravilnik ima v § 14. določila o neobhodno potrebnem obsegu stanovanj in se postavlja na kulturno človeško stališče, na stališče pameti in razuma. V Zagrebu niso pozabili, da je za človeka stanovanje pri vseh kulturnih narodih

nekaj svetega, ker je zadnje zavetišče. Pri nas so postavili seveda brez vsake postavne podlage za vodilo, da sme samec s svojim gospodinjstvom imeti le eno sobo, družine brez otrok ali z enim otrokom dve sobi. Hrvatski pravilnik ima takele določila (§ 14.):
 »Kao neophodno potreba stanova, koja ne računjući nusprostori je, ima se svakom slučaju ostati prosta od prisilnog iznajmljenja, ustanovljuje se: a) za neženjene, neudate, razstavljene, bez vlastitog kućanstva sa jednom do dvije stanbene postorije, b) za osebe pod a), koje vode vlastito kućanstvo kao i oženjene bez djece sa dvije

do tri sobe, c) za obitelj s djecom sa tri do četiri sobe, a ako ima odrasle dece obojog spola, tad sa 4 do 5 soba, d) za udovca (udovico) sa djecom sa 2 do 3 sobe, a ako ima odraslu djecu obojog spola, tada 3 do 4 soba. (NB. Vrh tega pride še za gotove osebe pravica do sobe za delo!)
 Primerjajte sedaj ljubljanski pravilnik s temi določili — sram nas je!
 Gospod kraljevi namestnik, rešite nas posledic nepremišljenih »zakonodajalcev«. Izbršite kulturno sramoto, katero so nam vsilili brez pravice glede stanovanjskega vprašanja.

dan goste in igrajo kolo. Na večer se kot poslednje kolo za novoporočena igra šareno kolo, kjer prvi skupaj plešeta in se po kolu podasta spat. Gosti pa svatbo nadaljujejo v hiši domaćinovi.
 Ko se prihodnje jutro novoporočena žena prebudi, jo že pričakuje ženska komisija, obstoječa iz matere ženina in vseh drugih žensk v hiši. Nato napravi ženina mati medene rakije in pogosti z njo in kolači domače ljudi. V nekaterih selih se je še ohranila navada, da se nevestina košulja na okrašenih nosilih in s svileni ruto pokrita prinese k nevestini materi, katera nosilec — 4 fante — pogosti za rakijo.
 Dote se vobče ne daje, izjeme so le posebno bogati gazde, ki dajo po 1 do 2 tisočaka dinarjev.
 Nevesta prinese s seboj le osebno perilo, in to po premoženju. 4 do 12 komadov vsakega in nekaj novih oblek. Resnicoljub.

Srbi, Srbija in mi.

Verske dolžnosti izpolnjuje srbski seljak s tem, da hodi v nedeljo in praznik k službi božji in enkrat v letu k prečiščenju; drugače pride s svojim seljačkim popom v dotiko le, kadar ga potrebuje pri verskih obredih, krstu, poroki in pogrebu. Seljački popi so sami seljaki, ki obdelujejo svojo zemljo za lastno potrebo. Kolikor imajo preveč, oddajajo seljaku v najem. S politiki in cerkvi se popje ne bavijo in tako tudi ne privatno, ker imajo v prvi vrsti skrb za svojo družino in cerkev.
 Moralna vzgoja leži v narodu same. Dečko, dokler se ne oženi, ne sme pušiti, in ker se oženi tako mlad, v narodu obče nezakonskih otrok ne poznajo. Da so Srbinje kot devojke nedosegliive, je že znana stvar.
 Domača obrt pri seljaku se izvršuje kakor pri pradedih. Po mestih se pač že opaža modernizacija, tudi s pomočjo električnega toka. Natančneje si hočemo ogledati izdelovanje preprog (tepihov) v seljaških hišah v Pirotu. V principu je stvar zelo enostavna, a vendar je to hišna obrt, ki se je že mali otroci privadilo in takorekoč z njo odrastajo. Opazil sem, da se z isto obrtjo bavijo tudi tam stalno naseljeni cigani. V to svrhu se uporablja popolno bela volna, ki se opere in na strojih najfinerše razčese; barvar ji da potrebne boje — 8 do 10 vrst. Prej se pa volna sprede. V vsem Pirotu so vidi ženske, ki sede ali sprehajajo volno predejo. Pri hišah, kjer izdelujejo preproge, je pod drug meter širok podstrešek za to, tako da je izdelovanje tudi v slabem vremenu mogoče.
 Preproga je na obeh straneh enaka; večinoma je polje škrlatasto ali črno, vo rdečo z raznimi figurami, venci, girlandami i. dr., a bordura črna, bela, zelena, mešana. Harmonija barv je v obče okusna, a mislim, da bi se dalo še popolniti. V vsej Srbiji so pirotske preproge zelo razširjene; v normalnih časih je stala taka preproga krog 150 dinarjev, danes stane 4000 dinarjev, kar

je razumno, ker treba za izdelovanje take preproge dela 5 žensk za 3 tedne. V istem razmerju sta se volna in barvanje podražila; izdelek je izredno trpežen in stanovitven v barvah.
 Sege, navade in običaji.
 V južni Srbiji so se običaji iz starih časov še ohranili zaradi tega, ker so jih morali skrivati pred Turki; raje so ni smela svobodno veseliti, poroka, svatba, krst, vse se je vršilo ponoči pri zagnjenih oknih. Pop je prišel ponoči v hišo in je tam izvršil svoje obrede ter ostal kot gost. To je običajno še danes. Še vsi današnji običaji pričajo, da se je ženska kakor nevesta nekako kupila. Ko se starši med seboj pogode, sledi prihodno nedeljo popolna šizpita ali zoroka. K njej so povabljeni znanci, potem tarešina, kum in deva (vojač). Pop pride v hišo in zaročena vpričo vseh vpraša, se li želita vzeti; nato je mala gostija in igranka (ples). Vsi prisotni darujejo nekaj malega nevesti, v kojoj hiši se vedno izpit vrši. V cerkvi se zaročena trikrat okličeata. Preko tedna gre domaćin z dvema možema k nevesti in plača očetu 20 dinarjev, zato da nevesta vsem trem vsakemu po eno nogavico. Drugič gre v početku svatbe zopet tja domaćin s 40 ljudmi, kjer jih pogoste z vinom, rakijo in pojedino (zakolje se prase). Oče ženinov plača po premoženju, največ s 3—5 stokraskimi zlatniki. Nevesta obdari zopet vse goste z nogavicami, za katere plačajo po 10 dinarjev, a za ženina da: košuljo, spodnje hlače, pas, kapo ali rokavice. Proti večeru gredo vsi domov. Prihodni dan pridejo zopet tja z 80 do 100 ljudi in takrat se svatba prav za prav prične. Najprej jih pogoste, nato gredo k poroki. Po poroki gredo svatje na ženin dom, kjer se do večera, čeprav pozimi, na prostem igra kolo; po večerji, ki traja do 12. ali 2. ponoči, odveje starešina ženina na svoj dom; devojka stave sama prvič v ženinovi hiši. Tretji dan zjutraj gre 50 do 80 gostov k starešinu, kjer se zopet ves

je razumno, ker treba za izdelovanje take preproge dela 5 žensk za 3 tedne. V istem razmerju sta se volna in barvanje podražila; izdelek je izredno trpežen in stanovitven v barvah.
 Sege, navade in običaji.
 V južni Srbiji so se običaji iz starih časov še ohranili zaradi tega, ker so jih morali skrivati pred Turki; raje so ni smela svobodno veseliti, poroka, svatba, krst, vse se je vršilo ponoči pri zagnjenih oknih. Pop je prišel ponoči v hišo in je tam izvršil svoje obrede ter ostal kot gost. To je običajno še danes. Še vsi današnji običaji pričajo, da se je ženska kakor nevesta nekako kupila. Ko se starši med seboj pogode, sledi prihodno nedeljo popolna šizpita ali zoroka. K njej so povabljeni znanci, potem tarešina, kum in deva (vojač). Pop pride v hišo in zaročena vpričo vseh vpraša, se li želita vzeti; nato je mala gostija in igranka (ples). Vsi prisotni darujejo nekaj malega nevesti, v kojoj hiši se vedno izpit vrši. V cerkvi se zaročena trikrat okličeata. Preko tedna gre domaćin z dvema možema k nevesti in plača očetu 20 dinarjev, zato da nevesta vsem trem vsakemu po eno nogavico. Drugič gre v početku svatbe zopet tja domaćin s 40 ljudmi, kjer jih pogoste z vinom, rakijo in pojedino (zakolje se prase). Oče ženinov plača po premoženju, največ s 3—5 stokraskimi zlatniki. Nevesta obdari zopet vse goste z nogavicami, za katere plačajo po 10 dinarjev, a za ženina da: košuljo, spodnje hlače, pas, kapo ali rokavice. Proti večeru gredo vsi domov. Prihodni dan pridejo zopet tja z 80 do 100 ljudi in takrat se svatba prav za prav prične. Najprej jih pogoste, nato gredo k poroki. Po poroki gredo svatje na ženin dom, kjer se do večera, čeprav pozimi, na prostem igra kolo; po večerji, ki traja do 12. ali 2. ponoči, odveje starešina ženina na svoj dom; devojka stave sama prvič v ženinovi hiši. Tretji dan zjutraj gre 50 do 80 gostov k starešinu, kjer se zopet ves

Alfonz Daudet: 36
Tartarin na planini
 Roman.
 Prevel dr. Ivo Šorli.
 Ko so imeli stezo srečno za seboj, so prišli do snežišča, ki je bilo precej položno, zato pa brezkončno. Plezali so že čez uro časa, ko je začela rdeča črta visoko, silno visoko tam gori nad njihovimi glavami označati greben — prvi znak, da se bliža dan. Kot pravi južniak ki sovraži mrak, je Tartarin takoj veselo zapel.
 Zadaj je kar na sredi pretrgal njegov spev.
 »Tiho, tiho!« — je vzkliknil Inebit in s koncem svojega cepina pokazal na pretečo vrsto ogromnih, majajočih se ledenih stolpov ki so se jim gugalji tudi temelji, da je bilo treba le najmanjšega stresljava, pa bi se zvali navzdol.
 Toda Taraskonec je preveč dobro vedel kaj naj si misli: moža bosta pravila svoje dovitepe lahko komu drugemu. In iz vsega grla je povzel znova.
 Vodnika, ki sta spoznala, da je pri trdovratnem pevcu vsaka beseda zaman, sta napravila dolg ovinek, da se izogneta nevarnim stolpičem; toda že sta se morala ustaviti pred silno razpoklino, ki jo je na temnozelenih stenah v globini razsvetljevala prva slabotna dnevna

luč. Čez ta prepad je vodil samo takozvani »sneženi most!«, ki pa je bil tako tenak in šibak, da se je že pod prvim korakom zdobil v vrstinec belega prahu in potegnil s seboj tudi prvega vodnika in Tartarina.
 Oba sta obvisela na vrvi in je moral vzdružati vso težo Rudolf Kaufmann, zadnji vodnik S svojo silno hribovsko močjo se je opiral na svoj globoko v led zapichen cepin; toda če je bil dovolj močan, da ju je pridržal nad žrelom, toliko ni bil, da bi ju bil mogel potegniti nazaj. Predaleč od prepada, da bi videl, kaj se dogaja v niemi, je čepel na robu, napegnjal mišice in stiskal zobe.
 Tartarin, ki ga je bil padec močno pretresel, in mu je še sneg začepil oči, je brcal nekaj časa z rokami in nogami kot polomljen možič ki ga vlačijo otroci za vrvice; potem ko ga je vrv spet nategnila, je visel z nosom tik pred to ledeno steno, ki se je pod njegovim dihom še bolj svetila, nad brezdom kakor kak rudar, ko popravlja cevi pri dvigalu. Nad sabo je videl bledeti nebo in ugašati zvezde, pod sabo v mračne sence se izubijajočo se globelj, iz katere je vela mrzla sapa.
 No, že se je bil otresel svoje prve zbežanosti, in spet miren in dobre volje je zaklical: »Ojla, vi očka Kaufmann tam gori, ne pustite naju spletniti tu dol!« Zdi se mi da je nekoliko prepriha in ta vražja vrv naju tudi malo preveč pritiska!
 Bilo je že bolje, če Kaufman ni odgovarjal: treba bi mu bilo samo usta odpreti, pa bi

zgulbil še zadnje svojo moč. Toda tu je zakričal od spodaj Inebnit:
 »Gospod, gospod, vaš cepin! . . .« Zakaj njegov je bil pri padcu zletel v prepad. A ko se je naposled in radi velike razdalje med njima vendar posrečilo, da je dospel cepin iz Tartarinovih rok v njegove, je hribovec takoj začel z njim sekati luknje v steno, da bi si po njih z rokami in nogami pomagal navzgor.
 Ko je imela vrv nositi zdaj samo polovico teže, je začel Rudolf Kaufmann s preračunjenim naporom in brezkončno opreznostjo vleči predsednika proti sebi. In res se je njegova taraskonska kapa kmalu prikazala čez rob. Tudi Inebnit je bil naposled na varnem. Gorjanca sta se pozdravila pristrčno, a kratko, kakor je po velikih nevarnostih navada tem malobesednim ljudem.
 In vendar sta bila zelo razburjena in sta se vsa tresla od napore. Tartarin jima je moral ponuditi svojo čutaro, da sta si s krekim požirkom umirila klecajoče noge. On sam pa je bil videti ves veder in miren in bijoč peto ob peto ter poskakajoč sem in tja je začel presenečenima vodnikoma v brk prepevati.
 — Brav... brav. Francoze... je rekel Kaufmann in ga potipljal po ramenu; Tartarin pa s svojim pristrčnim smehom:
 — Porednež! Kaj sta mislila, da tudi jaz verjamem na vajine »nevarnosti«?
 Vodnika vsekakor od svojih mladih nog še nista videla takega planinca...

Napravili so se spet dalje. Moral so po sproti izsekanih stopnicah preplezati še ogromen leden zid od šestih do osmih metrov višine, kar je bilo zelo zamudno.
 Mož iz Taraskona je začutil, kako nadejo pešajo njegove moči pod tem žarečim solncecem, ki ga je odbijala vsa neusmiljena bela pokrajina in ki ga je prenašal tem težje, ker so bili njegovi naočniki ostali v prepadu.
 Kmalu so ga obšle tudi še strašne slabosti. Lotila se ga je gorska bolezen, ki se javi na isti način kakor morskca.
 Do smrti truden s prazno glavou in klecajočimi nogami se je zapotekal kakor da bi bil pijan. Vodnika sta ga morala kakor večeraj prijeti vsak od ene strani pod pazduho, ga podpirati in porivati do vrha ledenega zidu.
 Odtod do vrha je bilo komaj še sto metrov; toda čeprav je bil sneg tu še trd in se ni udiral in čeprav je bila pot lažja, ta zadnji del jih je stal glede na neprestano rastočo trudnost in slabost P. P. D. naravnost neverjetnega časa.
 Naenkrat sta ga vodnika izpustila, zavihetela svoje klobuke in iz vsega grla zavriskala. Na vrhu!
 Ta točka v brezmadežnem prostoru, ta bela, nekoliko zaokrožena kopica je bila višek za ubogega Tartarina pa konec prečudne ogame, v kateri je taval že celo uro, kakor da ga nosi mesec.

Napravili so se spet dalje. Moral so po sproti izsekanih stopnicah preplezati še ogromen leden zid od šestih do osmih metrov višine, kar je bilo zelo zamudno.
 Mož iz Taraskona je začutil, kako nadejo pešajo njegove moči pod tem žarečim solncecem, ki ga je odbijala vsa neusmiljena bela pokrajina in ki ga je prenašal tem težje, ker so bili njegovi naočniki ostali v prepadu.
 Kmalu so ga obšle tudi še strašne slabosti. Lotila se ga je gorska bolezen, ki se javi na isti način kakor morskca.
 Do smrti truden s prazno glavou in klecajočimi nogami se je zapotekal kakor da bi bil pijan. Vodnika sta ga morala kakor večeraj prijeti vsak od ene strani pod pazduho, ga podpirati in porivati do vrha ledenega zidu.
 Odtod do vrha je bilo komaj še sto metrov; toda čeprav je bil sneg tu še trd in se ni udiral in čeprav je bila pot lažja, ta zadnji del jih je stal glede na neprestano rastočo trudnost in slabost P. P. D. naravnost neverjetnega časa.
 Naenkrat sta ga vodnika izpustila, zavihetela svoje klobuke in iz vsega grla zavriskala. Na vrhu!
 Ta točka v brezmadežnem prostoru, ta bela, nekoliko zaokrožena kopica je bila višek za ubogega Tartarina pa konec prečudne ogame, v kateri je taval že celo uro, kakor da ga nosi mesec.

zi in španski sefardim (Spanjoli). Prvi se bavijo s trgovino in podjetji, drugi tudi s težakimi posli; oboji so pridni. Relativno največ Židov je v Vojvodini (1,6%), v Medimurju, Slavoniji, Zagrebu, Beogradu in Bitolju. Cigani žive zlasti po južni Srbiji, kjer tvorijo po mestih svoje dele (mahale) ter se bavijo največ s kovaštvom. Nekaj jih je muslimanske, večina pa pravoslavne vere. Mnogo jih govori le še srbski ali turški. V severni Srbiji se bavijo Cigani z lesno obrtjo; mnogo je med njimi dobrih muzikantov. V Bosni so Cigani deloma tudi krščanske vere. Tudi Ciganje se že stalno nastanjajo; menda večina pa je še danes nomadska, potujoča iz kraja v kraj.

Zanimivo je, kar pripoveduje Melik o gostoti prebivalstva v Jugoslaviji. Najgostejše je ljudstvo naseljeno po Vojvodini (po 70 ljudi na km²); nato prihaja Slovenija (65,7), Hrvaška s Slavonijo (62,7), severna Srbija 60,3, Dalmacija 48,8, Bosna in Hercegovina le 37,7, južna Srbija celo le 37,3 in naposled gorata, pusta Črna gora 24,2 prebivalcev na km². V vsej državi prihaja povprečno na km² 50,8 ljudi, kar je vzporedno plodnosti naše zemlje res malo. Za naraščanje je torej v Jugoslaviji še dovolj prostora.

Najgostejše naseljeni predeli Slovenije so Ljubljanska I. Celjska kotlina, mnogi deli vzhodne Štajerske, zlasti brežičko-krška ravan, okolica Rogatica, Maribora, Ptuj, Ljutomer ter južno Prekmurje. Najredkeje so naseljeni visoki alpski predeli in kraške planote, kjer ne pride niti en človek na km².

Dalje je velezanimivo poglavje o tipih juoslovenskih selišč. Najvišje leže vasi v Črni gori (1400—1500 m), v Srbiji (do 1200 m), pri nas vse pod 1000 m visoko. Glede ustroja in lege vasi podaja Melik več tipov, a ne vseh. In tudi tu si želimo karakterističnih ilustracij, slikovih I. dr.

Poglavje o narodnih gospodarskih razmerah obsega 92 str., skoraj polovico knjige, a vendar še premalo. Preglednost tega poglavja bo znal pisatelj brez dvoma izboljšati in obseg popolniti. Glede Macedonije mu bo dobro služila izvrstna Fr. Tučanova knjiga »Po Makedoniji« (Hrvaška tiskara, 1921).

Jugoslavija je agrarna država. V Sloveniji se peča s poljedelstvom do 65%, v Hrvaški in Slavoniji do 82%, v Dalmaciji 83%, v severni Srbiji celo 84% in v Bosni in Hercegovini kar 86% prebivalstva. Posestno stanje v državi še ni urejeno ter tvori glavni cilj agrarne reforme v Sloveniji imamo še fevdalna veleposessva, fidejkomise, v Hrvaški, Slavoniji in Vojvodini takisto, povsod v rokah tučev, v Bosni in Hercegovini so kmetije še čivčije, podložniki muslimanskih begov in ag, kakor v južni Srbiji, po Dalmaciji pa so še koloni po laškem vzorcu.

Glede prehrane je značilno, da se Slovenija, severozahodna Hrvaška in Vojvodina hranijo predvsem z govejim mesom, ostali deli pa predvsem z ovčjim; Slovenija uživa malo koruze, a tem več pšenice, ajde, prosa in rži ter zlasti krompirja, medtem ko se preživljajo južni kraji s sočivjem in koruzo. Vina izvaža največ Dalmacija. V živinoreji prekaša Jugoslavija večino evropskih držav. Največjo relativno množino konj izkazujejo Hrvaška, Slavonija (zlasti Srem) in Vojvodina; južni kraji imajo obilico oslov in mezzov. Govedo je

v Sloveniji odlično po lepih in velikih pasmah. Najboljše govedo pa imata najsevernejši del Srbije in bosanska Posavina. Po Istri, Dalmaciji, Hercegovini, Črni gori in po nekod v južni Srbiji sta silno razširjeni ovca in koza. Svinjereja je najbolj razvita po severni Srbiji (Podunavje), v moravski dolini in po Smedlaji; dalje po Slavoniji, Vojvodini in Sloveniji.

V primeri z drugimi državami je Jugoslavija glede konjereje na 7., glede govedoreje na 6., v svinjereji na 3., glede rejne je ovac pa na 2. mestu (Bolgarija je prva!) Jugoslavija je izrazita gozdna država (32%). Vrednost gozdov brez Črne gore in Južne Srbije se čeni v izmeri 7 mil. ha na okroglo 8,5 milijard kron predvojne veljave, a vrednost letnega prirastka na 224 milijonov K. Ako se izvozi le 30% prirastka, bi dajalo okroglo 80 milijonov kron. Največji gozdni kompleksi so v jugozahodnih in severovzhodnih pogorjih severne Srbije ter v jugovzhodnih in južnih pogorjih južne Srbije (bukve, hrast, jelka, bor smreka). Najbogatejša gozdna dežela pa je Bosna, kjer je največ visokega gozda; za Bosno prihajajo takoj Slovenija, Hrvaška in Slavonija.

Najbolj rudnati naši deželi sta Srbija in Bosna, nato prihaja Slovenija. Srbija ima zlato, srebro, svinec, cink, baker, antimon, arsen, železo, mangan, krom, žveplo, premog itd. Bosna ima zlato, srebro, svinec, baker, antimon, arsen, železo, mangan, krom, premog, sol, petrolej I. dr. Tako so skoraj vse naše kraje bogate rud, ki se bodo šele v bodoče racionalno in moderno eksploatirale. Imamo petrolejske izvire, marmor, mineralne vire in terme, obilico vodnih sil I. dr., kar vse bo treba šele izkoristiti.

Imamo dalje kovinsko industrijo, tekstilno obrt, industrijalno mlinarstvo, strojarsko in usnjarsko, mesno konservirno, pivovarniško, žganjevo, špirtito, sladkorno, tobačno, lesno, oglarsko, pletarsko, lončarsko, opekarsko, kemično, vžigalisko in še marsikatero obrt. Za vse so podani vsi materialni in moralni pogoji. Tako se razvije brez dvoma tudi jugoslovenska industrija v dosežanih in novih strokah v svobodni Jugoslaviji, hkratu pa se razvija promet in obrt, ko se pomnoži in izboljša gostota železniškega omrežja, ko se bolje zvežemo z morjem, ko se izboljša in razširi rečno-plovni sistem in ko se zgrade po raznih krajih boljše ceste. Ko zavladajo zopet normalne razmere in se popravijo neizmerne poškodbe vojne dobe, ko se dvigne tranzitna trgovina ter se pravilno uredita izvoz in uvoz, se Jugoslaviji odpre kot agrarna, živinorejski, gozdov in rudnih bogati državi sijajna bodočnost.

Melikova knjiga podaja na 282 str. naravnost ogromno gradiva. Pisatelj je moral predelati celo biblioteko in očitno je, da je izkoristil najboljše, najmodernejše vire. Navaja jih deloma pod črto. Želeli bi, da v bodoče navede vse avtorje in dela, ker bi bilo njih poznanje koristno tudi čitateljem za specialni študij posameznih strok. Želimo pa tudi, da opremi pisatelj II. izdajo svoje »Jugoslavije« tudi še z natančnim registrom, ker sedanja »Vsebina« praktičnemu, brzemu uporabljanju ne zadošča.

Melikovo »Jugoslavijo« torej prav toplo priporočamo šolam in vsem inteligentom. M. M.

Politične vesti.

— **Ministri na oddihu.** Minister za socialno politiko dr. Kukovec in minister za šume in rude dr. Krizman sta odšla na kratke počitnice. Minister za trgovino dr. Spaho in dr. Hranica pa odideta v Brčko v Bosni, kjer bosta pripravila nekoliko zborovanj.

— **Ureditev plač duhovnikom.** Narodni skupščini se predloži v kratkem zakonski načrt o ureditvi sistematično urejenih plač za duhovnike. Tozadevni zakonski načrt je izdelalo ministrstvo za vere. Ta načrt se uzakoni na eni prvih skupščinskih sej.

— **Obtožba proti Radoslavovu.** »Novo vreme« javlja, da bo konec meseca avgusta izgotovljena obtožnica proti bivšemu bolg. min. predsedniku Radoslavovu. Začetkom sept. se bo sestavilo v tej stvari posebno državno sodišče.

— **Razpuščene bolniške blagaine.** Poverjenstvo za socialno skrbstvo v Zagrebu je 6. avgusta razpustilo ravnateljstvo okrožne blagaine v Zagrebu in ravnateljstvo deželne blagaine za varovanje delavcev v Zagrebu, ker v zmislu zakona o zaščiti države v nobenem samoupravnom organu ne smejo biti komunisti.

— **Hrvaške tožbe.** Pod tem naslovom prinaša osiškje »Jug« iz p. resera urednika članek, ki pravi: Nekki del hrvaškega časnistva prinaša dan na dan javkanja o tem, da hočejo Srbi nad Hrvati neko hegemonijo, ki se najboljše očituje v tem, da so Srbi na vseh odličnejših položajih. Za prepričanega Jugoslovana bi to, če bi bilo resnično, ne pomenilo hegemonije, ker v narodu ene in iste krvi in istega jezika hegemonije sploh ne more biti. Gre le za vprašanje osebnega zaupanja. Ako vlada zaupanja vrednih oseb v nekem delu hrvaške inteligence ni našla, jih je pač morala poiskati drugje. »Jaz kot Hrvat in uradnik moram tudi sam konstatirati, da se v dober del našega živonštva ne more imeti zaupanja. To je žalostna resnica, ki se ne da zanikati. Vlada bi naravnost grešila, če bi tega ne videla. Dovolj je razlogov, da se v del naše inteligence nima zaupanja. Dokler se naša država ne reši separatistov, dokler bo v naši državi namram nič neiskrenih ljudi in dokler bodo hoteli iz Hrvaške ustvarjati Hrvaško, daleč morajo biti tudi zapostavljana naše činovniške inteligence, ki čiti z enim, ki delujejo z vsakim korakom na našem razedinjenju.« Ta gradnik je povedal odkrito, kar itak

vemo Slovenci in Srbi v nekih Hrvatih že davno.

— **Medzavezniška komisija v Sofiji.** »Državni vestnik« objavlja zakon o delu z medzavezniškimi komisijami, ki se glasi: 1. Po členu 120 neullyske mirovne pogodbe se ustanovi v Sofiji medzavezniška komisija za ureditev obvez, ki jih je Bolgarska z navedeno pogodbo prevzela. Bolgarska imenuje svojega komisarja, ki jo bo zastopal v tej komisiji in katerega bodo pozvali na posvetovanje, kadar bo komisija smatrala to za potrebno. Ta komisar ne bo imel pravice glasovanja. 2. Pri tem komisarju se bo osnoval komisariat, v katerem bo centralizirano vse ono, kar se tiče izpolnitve mirovne pogodbe. S tem se ne krši pravo medzavezniške komisije, ki sme po neullyski pogodbi z vsemi bolgarskimi oblastmi obvečati direktno. 3. Vsa Bolgarska oblastva so dolžna pokoravati se sklepom in odredbam medzavezniške komisije glede jamstva za pravice, ki jih mirovna pogodba daje njenim članom, zastopnikom in agentom. 4. Izpiski o dohodkih in izdatkih, katere bo bolgarska vlada v smislu točke 3 odst. 7 mirovne pogodbe odstopila medzavezniški komisiji, se bodo naknadno potrdili po odredbah komisije. Neodvisno od drugih dohodkov se bodo v teh izpiskih zbrali tudi vsi dohodki obstoječih koncesij in monopolov. 5. Način, kako bo medzavezniška komisija vršila kontrolo, se bo odločil se posebno odredbo. 6. Soglasno s členom 131 neullyske pogodbe bo Bolgarska vlada predvidevala vse zakone in ukaze, s katerimi se bo zagotovila popolna izpolnitev VII. poglavja mirovne pogodbe. 7. Bolgarska vlada bo predsedniku komisije vedno nakazovala potrebne vsote za izdatke komisije.

— **Velevlasti, zveza narodov naj pomagajo!** Komu? Češkim Nemcem. Zakaj? Cemu? Proti komu? Kajpada proti č. s. republikanski vladi. »Neue Freie Presse« prinaša nesramne dopise iz Prage. Nekki X (strahopetec se ni upal podpisati!) piše, da se je osnovala č. s. republika proti volji velikega merodajnega dela, če ne večine prebivalstva. »Nemcem piše X se daje vsako uro občutiti, da žive v sovražni tuji državi, in vsak č. s. uradnik smatra za svojo dolžnost, dokazovati Nemcem da so podaniki, ki ne smejo uporabljati nem. materinsčine. Nem. volilec mora v češ. občini, nem. obrtniki morajo imeti češ. napise, ulice imajo češ.

imena, uradi imajo češ. napisne deske, na kolodvorih so postajna imena in vozni listki češčini, poštni pečati so češki, sodišča sprejemajo le češ. vloge, občin. in držav. uradi uradujejo in dopisujejo le češko — strašno, strašno! Jezikovni zakon č. s. republike z dne 29. febr. 1920. ne zatajuje docela le načel demokratske pravne enakosti, nego bije mednarodnemu pravu in obraz. Č. s. vlada je obljubila, da bo nem. Čehom, ki jih je 3 in pol milijona, pravična, in le zato so se nemški Čehi odrekli narodni samoodločbi. Č. s. vlada pa tepta svoj obet in lomi odločbo senžermenskega miru. Neprerastano zatiranje Nemcev, Madžarov in Poljakov, ki so jim Čehi šolstvo demisirali, pa je izzvalo obup. Nezadovoljnost se širi jadrno. Nevarnost je, da nastane zaradi tega nov svetovni požar! Zato velevlasti, Zveza narodov, pomagajte, sicer bo prekasno! Takole piše »Neue Freie Presse« in je ni prav nič sram. Vse, kar očita Čehom, so delali Nemci tisočletja; Nemci so bili v manjšini, a so terorizirali in davili češ. polj. in sloven. večine! Slovanske večine manjšin nikjer ne zatirajo, a večine se ne bodo podrejevale več manjšini. To je vse. A Nemci vendar kriče.

— **Prager Tagblatt«** cvili in jarka. Časi se izpreminjajo in ž njimi Nemci. Bilo bi komično, če bi ne bilo ostudno, s koliko mučniško glorio se dandanes ovijajo Nemci, ker je konec njih nesramne prepotence, ker ne smejo več Slovanov zatirati in izživati. Češki Nemci so bili prav tako fanatični teroristi kakor koroski ali štajerski. Še danes si upajo češki Nemci napadati češke turiste in izletnike na takozvanem nemškem ozemlju; še danes hočejo biti nemški Čehi na severu češkoslovaške države posebna država. Ker je izzivalno vedenje Nemcev prepovedano, javka zdaj »Prager Tagblatt«, kakor bi Čehi drli Nemce na meh. Ker Nemci ne smejo demonstrativno švabčariti, piše »P. T.«: »Zakaj se počena to, čemu se zanaša narodna nespravljivost povsod, celo na prostoro oddiha? Z dvoreznim mečem narodnega in jezikovnega sovraštva najbolj gotovo in najbolje raniti svojega sočloveka, to zna le omikanec. Toda ali ni to stanje najbolj žalostno in človeka nedostojno? Ali ne čutijo Čehi, da s takimi dejanji ponižujejo same sebe? Kako da ne vstanejo ljudje v obeh taborih ter čemu ne zahtevajo medsebojnega razumevanja, bratstva, človečnosti? O, da, mnogo jih je, ki hrenove po narodnem miru, ki si jem študi to počenje ter zahtevajo, naj stopijo politični voditelji brez razločka narodnosti in strank skupaj ter sklenejo narodni mir. Potem bomo kakor telesne mučilne aparate starega in srednjega veka vrgli v ropotnico tudi mučilno orodje novega časa: narodno mržnjo in jezikovne razpore ter se bomo ravnali po geslu: Jaz človek, ti človek — oba brata! — Ali ni to lepo povedano? Kolikokrat in kako dolgo smo tako pisali in govorili Slovenci, Čehi in Poljaki — Nemcem? Tisočletja, a zaman! Kaj so počeli ptujski, celjski, ljubljanski in drugi Nemci z nami? Niti v gostilni in kavarni, niti po uradih niso smeli Slovani govoriti slovenski! Niti na železnica naših kmetije niso dobili vozniških listkov ter so bili tepeni, če so hoteli v slovensčini kupovati! Takrat Nemci niso poznali bratstva, človečnosti, nego so uporabljali mučilno orodje narodne mržnje in jezikovnih sekatur besno in krvoločno do skrajnosti. Koliko naših uradnikov, duhovnov in vojakov je postala žrtve tega srednjeveškega torquemadarstva! Danes, ko je nemška grozovlada v Sloveniji in v češkoslovaški ubita, danes pa Nemci cvilijo in jokajo. Naj vsaj nekoliko okusijo, kar smo prenašali Slovani in Čehi ter vsi avstro-ogrski Slovani tisočletja! Sicer pa se Slovani Nemcem ne maščujemo. Zahtevamo samo: čutite se in vedite se kot državljani! Ne izživajte! V ostalem uživajte popolno svobodo, ker za vas bodi največja kazen zavest, da smo mi »divjaki« — »barbarie« — Slovani vendarle boljši, pravičnejši ljudje kot ste bili vi — »kulturni« Nemci! Mi vsi se hočemo iskreno ravnati po geslu: »Jaz človek, ti človek — oba brata.« — Toda Nemci naj nam pomagajo, da se bo mo mogli ravnati po tem. Za nesramnike pa imamo le pest in broc.

— **Vorarlberška za združitev z Nemčijo.** »Baumkorrespondenz« poroča da se je vršilo v Bludencu veliko zborovanje neodvisne vorarlberške kmečke zveze za združitev z Nemčijo. Dr. Ritter je izjavil, da bi se v slučaju plebiscita izreklo 70 odstotkov za združitev z Nemčijo.

— **Češkoslovaška in Poljska.** Po poročilih iz Prage je češko časopisje zavrnilo zahteve, oziroma pogoje, ki jih je priobčil organ poljskega ministrskega predsednika »Kurir Lwowski« v svrhu pogajanj med Češkoslovaško in Poljsko.

— **Vatikan in Francija.** 2. t. m. je prispel na svoje mesto v Pariz papežev nuncij Ceretti, ki je bil sprejet z vsemi častmi. Nuncij je izjavil novinarjem, da je sreča Francije odkritosrčna papeževa želja. Novi nuncij se ne bo vmešaval v notranjo politiko in bo delal le za mir v Franciji.

— **Razveljavljani mandati kom. obč. odbornikov.** Minister za notranje stvari je odredil političnim oblastem, naj takoj suspendirajo vse komunistične občinske uprave in izvrše nove volitve. Razveljavljeni so tudi vsi mandati kom. obč. odbornikov in odrejene padomestne volitve.

Službeno potovanje kr. namestnika.

Banket o Mariboru. — Slovesen sprejem o St. Lenartu.

— d Maribor, 5. avgusta. (Za kasnelo) Ob 13.30 je bil v restavraciji južnega kolodvora slavnostni banket, ki ga je priredil gospod namestnik in h kateremu je bilo povabljenih 108 različnih gostov. Pri banketu je imel gospod minister Hribar govor, v katerem je naglašal zasluge junaške Srbije za naše osvobodjenje ter omenjal velike žrtve plemenitega srbskega naroda za naše končno ujedinitenje ter proslavljal zmagoslavno dinastijo Karagorjevičev in njene napore za doseglo vzvišenih ciljev svobode južnih Slovencev in končno nazdravil Nj. Vel. kralju Petru in Nj. Vis. regentu Aleksandru. Povabil je navzoče, da v znak hvaležnosti in vdanosti napijejo tema dvema našima najvišjima predstaviteljema državne ideje. Vsi navzoči, ki so stoji poslušali govor g. ministra, so se navdušeno odzvali vabilu in vsiklali kralju in regentu. Nato je imel g. knezoškoof dr. Napotnik lepo zasnovan govor, ki je bil navdušeno sprejet. Besedo je povzel tudi mariborski župan Grčar, čigar govor je bil sprejet z navdušenimi življenji. Pred odhodom v St. Lenart je posetil gospod pokrajinski namestnik svojega starega znanca in prijatelja dr. Pavla Turnerja, kateremu zaradi bolehnosti ni bilo mogoče prisostvovati sprejemu. Ob 17. uri se je gospod namestnik v spremstvu okrajnega glavarja dr. Lajnsiča odpeljal v St. Lenart. Trg St. Lenart si je nadel posebno svečano lice, da na dostojen način sprejme gospoda namestnika. Ob vzhodu v trg ga je pričakoval občinski in okrajni zastop, duhovščina, zastopniki državnih uradov, šol, Sokola in požarne brambe. Pozdravil ga je najprej župan občine St. Lenart Avbel, nato minister, n. r. Roškar v imenu okrajnega zastopa, okrajni sodnik dr. Tauzev in župnik Janžekovič v imenu obmejne duhovščine, posestnik Kramberger kot zastopnik SKS ter neka šolarica v imenu šolske mladine in mlada Sokolica v imenu sokolskega naraščaja. Zadnji dve sta poklonili gospodu namestniku lepe šopke, nakar je zbrana šolska mladina kakor tudi vse navzoče občinstvo navdušeno zapelo »Lepa naša domovina«. Gospod namestnik se je v ganljivih besedah zahvalil za nad vse prisrčni sprejem in povabil vse navzoče, naj vsi sodelujejo v ljubezni do našega trojednega naroda za njegovo bodočo dobrobit in razvoj. Nato je bil v hiši župana šentlenartske občine Avbla sprejem raznih deputacij. Namestniku so se poklonili občinski in okrajni zastopi šentlenartskega okraja, šentlenartski Sokol, državno pravdnštvo itd. Nato se je namestnik ob 20.15 vrnil v Maribor, kjer je prenočil.

— d Maribor, 6. avgusta. Davi ob 7.30 se je odpeljal gospod pokrajinski namestnik v Ptuj.

Slovesnost o Ptuj.

— d Maribor, 6. avgusta. Davi ob 7.30 je nadaljeval g. pokrajinski namestnik svoje potovanje in se odpeljal v Ptuj. Na mnogih krajih, skozi katere je peljala pot, ga je prebivalstvo pozdravljalo in mu prirejalo ovacije. Zlasti prisrčen je bil sprejem v občini St. Janž v Dravskem polju. Avtomobil so spremljali na nadaljnem potu do Ptuja kmetijski fantje na kolesih, okrašenih s cvetjem in zastavami. Drugi sprejem je priredilo prebivalstvo na meji občin Hajdina in Slovenjvasi. Pred prihodom v Ptuj je sledil še pozdrav prebivalstva s številnimi zastavami okrašen občine Breg. Kmalu za tem sprejemom je dospel avtomobil v Ptuj, malo starodavno mestoce, okrašen z zastavami. Ko se je vozil g. namestnik čez most, je zagrmelo gromenje topičev v pozdrav, dočim so številne rakete švigale v zrak, pred mestno hišo je bilo zbrano nebrojno občinstvo, zastopniki državnih, avtonomnih in vojaških oblasti, številno drugo uradništvo, učiteljstvo in vojaštvo, zastopniki društev in korporacij, šolska mladina, okoliški župani, duhovščina, požarna bramba, krimski in donski korpus iz Strnišča z godbo i. t. d. G. pokrajinskega namestnika je pozdravil gerent ptujске občine dr. Senčar, za njim pa proš Jurkovič, ki se mu je poklonil v imenu ptujskih dekanij, in nato v imenu županov ptujskega okraja g. Škerlec, župan pri Sv. Tomažu. Po svojem zahvalnem govoru za prijazen sprejem in prisrčne pozdrave je pokrajinski namestnik med navdušenimi živio-klici odšel v poslopje okrajnega glavarstva, kjer se je ob 9.30 pričel sprejem raznih deputacij.

— d Ptuj, 6. avgusta. G. pokrajinski namestnik je sprejel najprej uradništvo okrajnega glavarstva ter nato po vrsti številne deputacije raznih dr-

žavnih, avtonomnih in vojaških uradov, učiteljstva, številno deputacijo okoliških županov ptujskega okraja, zastopnike Nemcev, zastopnike donskega in krimskega korpusa iz Strnišča itd. Po sprejemu je napravil g. minister poset pri g. proštu Jurkoviču, komandantu garnizije inž. majorju Djeloševiću in gvar-dijanu minoritov Čičiču. Nekoliko po 13. je bil skupni banket, ki ga je priredil g. minister in h kateremu so bili povabljeni zastopniki strank, korporacij, društev, župani ptujskega okraja, zastopniki donskega in krimskega korpusa itd. Skupnega obeda se je udeležil tudi minister za soc. pol. dr. Ve-koslav Kukovec, ki se je na službenem potovanju v Prekmurje baš sedaj mudil v Ptuj. Med obedom je imel pokraj. nam. nagovor na navzočne. Omenil je težko borbo ruskega naroda za svoj preporod, njegove velike zasluge za naše osvobodjenje in proslavil nato neizmerne zasluge srbskega naroda in njegove junaške dinastije za našo oprostitev izpod tujčevega jarma. V čustvih hvaležnosti, ki nas morajo vse navdajati do naše junaško kraljeve dinastije, je napil najvišjima predstavnikoma naše države in edinstvene misli kralju Petru I. in prestolonasledniku regentu Aleksandru. Za g. ministrom je povzel besedo gerent mestne obč. dr. Senčar, ki je omenjal zaslužno delovanje g. namestnika za naš narod in mu napil. Nato je izpregovoril tudi g. minister dr. Kukovec, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad razveseljivim zaupanjem, ki ga kaže ljudstvo napram pokrajinskemu namestniku. Napil mu je, želeč mu najboljše uspehe na njegovem službenem mestu. Končno je dvignil čašo še komandant ptujске garnizije major Djelošević, ki je napil g. namestniku v imenu garnizije in vojaštva ter izjavil, da bo duh srbske vojske, ki je imela toliko zaslug za naše ujedinitenje, deloval tudi naprej v okrepitvi in povzdignju bratstva vseh treh plemen naroda. Okrog 15.30 se je g. pokrajinski namestnik začel poslovljati od posameznih povabljenih gostov ter se nato ob 16.30 odpeljal iz Ptuja proti Mariboru, od koder je, ne da bi se ustavil, nadaljeval pot proti Slovenjgradu, kjer tudi prenočuje.

Pozdravi o Slov. Gradcu.

— d Slovenji Gradec, 6. avgusta. Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je odpotoval iz Ptuja ob 16.30 skozi Maribor proti Breznev-mu. Med potjo ga je po vsej dravski dolini pozdravljalo slavnostno pokanje topičev. Hiše med potjo so bile okrašene z narodnimi zastavami, tupatam so bili postavljeni tudi slavoloki. V Breznevem se je vršil slavnostni sprejem. Od tam se je peljal namestnik proti Slovenji Gradcu. Med potjo so mu streljali v pozdrav s topiči. Hiše so bile okrašene z zastavami, mestoma so bili postavljeni slavoloki. V Slov. Gradcu je dospel namestnik ob tri četrt na 20 ob pokanjem topičev. Pred hotelom »Pošta«, kjer je g. namestnik prenočeval, ga je pričakovalo mnogobrojno občinstvo, šolska mladina, zastopniki raznih društev in korporacij. Tamkaj ga je pozdravil najprej župnik Čížek v imenu župnije in okrajnega zastopa, nato je govoril župan Marčič iz Slov. Gradca in več šolaric je poklonilo g. ministru šopke. Zvečer je priredilo namestniku pevsko društvo v Slov. Gradcu lepo podoknico, za katero se je gospod namestnik z ganljivimi besedami zahvalil. Danes ob devetih bo sprejel pri okrajnem glavarstvu razne deputacije, nakar se odpelje zvečer v Mozirje.

Iz raje kraljevine.

— Princ Gjorgje odpotuje v Pariz. Beograd, 6. avgusta. Princ Gjorgje odpotuje te dni v Pariz.

— Srbski rdeči križ razširjen na vso kraljevino. Beograd, 6. avgusta. Srbski rdeči križ je sedaj reorganiziran in je sprejel naslov »Društvo rdečega križa kraljevine SHS«. Delovanje je sedaj razširjeno na ozemlje cele države.

— Pašičeva bolezen. Beograd, 6. avgusta. Ministrski predsednik g. Nikola Pašič odpotuje prihodnjo soboto v inozemstvo v svrhu zdravljenja.

Sodba v veleizdajniškem procesu Sufilaj. Dne 6. t. m. ob osmih se je v Zagrebu razglasila razsodba v procesu Sufilaj in drugovi. Občinstva je bilo navzočega zelo malo, ker ni bila znana ura razglasitve obsodbe. Obtoženci so prišli v dvorano s hrvaškimi kokardami. Predsednik dr. Vajič je predčital obtožbo, glasom katere je bil dr. pl. Sufilaj obojen 3 in pol leta več, drugi obtoženci pa na ječo od šestih mesecev do treh let, dočim je Pavel Šec obojen na dohlet let, trije obtoženci pa so bili oproščeni.

Sokolski dan.

Nedelja je bila za Sokola pravi sokolski dan. Sokol je priredil na raznih krajih šest javnih telovadb. Kraina je bila telovadba na Bledu. Izleta goreniške župe na Bled se je udeležilo okoli 300 Sokolov, med njimi okrog 200 iz Zagreba, ki so bili navdušeno pozdravljeni. Javni telovadbi so prisostvovali polgarski ministrski predsednik Stambolijski, bolgarski poslanik v Beogradu Todorov, generala Dokić in Majster, dr. Žerjav in mnogo drugega odličnega občinstva. Prireditelj je silajno uspeh.

Na Vrhniki je bil takisto lepo uspeh zlet župe Ljubljana. Teža zleta so se

udeležila vsa sokolska društva iz vseh bližnjih krajev, kakor tudi veliko število ljubljanskega Sokola. Lep je bil tudi sokolski zlet v Ribnici. Na zlet so došla vsa društva ribniškega okrožja, javna telovadba je dobro uspela. Sokol je priredil dalje javno telovadbo v Litiji in Trbovljah. Kraina pa je bil tudi sokolski zlet zagrebske župe v Sevnici. Na javni telovadbi je nastopila tudi podoficirska šola. Gojenci so izvajali z vso strumnostjo in disciplino razne redovne vaje. Občinstvo je posebno občudovalo vaje podoficirske šole s puškami. Vsi zleti so bili dobro uspehi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. avgusta 1921.

— Ob priliki jubileja g. dr. Ivana Tavčarja, ki praznuje dne 29. t. m. svoj 70letnico, izda naše uredništvo v soboto dne 27. t. m. posebno jubilarno posvečeno slavnostno številko, ki bo obsegala 24 strani. Prosimo vse one pisatelje in politike, ki hočejo pri tej izdaji sodelovati oziroma ki so že obljubili svoje prispevke, naj pošljejo svoje prispevke uredništvu najkasneje do 20. t. m. Znatni del prostora bomo rezervirali za inserate in oglase, na kar opozarjamo naše denarne zavode, trgovce in obrtnike.

— Ministrski predsednik Pašič pride v Slovenijo. Iz Beograda nam poročajo: Ministrski predsednik Nikola Pašič odide, kakor je znano, v inozemstvo, da si v kopalnišči, ki so ga določili zdravniki, okrepi svoje omajano zdravje. Po tej kuri se ministrski predsednik ne vrne takoj v Beograd, marveč se ustavi v Sloveniji ter se nastani za nekaj tednov na Bledu, da v zdravem gorenjskem zraku izpolni učinkovitost lečenja v inozemskih toplicah.

— Min. predsednik Pašič obč. odboru Kranja. Občinski odbor mesta Kranja je v svoji seji dne 11. julija t. l. sklenil, da se predsednik ministrskega sveta gospod Nikola Pašič v znak hvalečnosti in priznanja njegovih velikanskih zaslug za edinstveno državo in dovršitev ustave imenuje častnim meščanom mesta Kranja, kar se je p. n. uredništvu že svoječasnno sporočilo. Zdej je prejelo kranjsko županstvo iz Beograda sledečo brzojavko: „Po nalogu predsednika vlade gospodina Nikole Pašiča čast mi je u njegovo ime zahvaliti se občinskemu odboru po časti, koja mu je dodeljena imenovanja za počasnog gradjanina varoši Kranja. P. i. br. 3181 jef. kabinet: Popović.“

— Izjava bolgarskega ministrskega predsednika. Z ozirom na tendenciozno vest glasila narodno-socialnih avtonomističnih separatistov, ki si je »dal« do Dunaja poslati depešo, da dunajski (!) politični krogi dvomijo o resničnosti izjave, ki jo je podal g. Stambolijski našemu uredniku oziroma da so tamkajšnji »bolgarski diplomat« (?) drugačnega mnenja, izjavljam v interesu resnice, da vsebuje razgovor našega urednika dobesedno in točno izjavo g. Stambolijskega, ki jo je podal kot vrhovni reprezentant današnje Bolgarije in kot vodja stranke, v kateri je organizirana večina bolgarskega naroda. Sicer pa je samo na sebi jasno, da »bolgarski diplomat«, in najsi so tudi šele pred kratkim »dospeli iz Sofije«, ne morejo in tudi ne smejo desavoirirati, še manj pa dementirati izjav svojega šefa — ministrskega predsednika in ministra zunanjih del. Čisto jasno je torej, da se je »dementi« rodil v naivnih možganih osebe, ki nima pojma, kakšni so odnošaji med šefom zunanje politike in med njemu podrejenim diplomatskim osebjem.

— Predsednik ustavotvorne skupščine obč. odboru v Kranju. Občinski odbor mesta Kranja je v svoji seji dne 11. julija t. l. sklenil, da se predsednik ustav. skup. g. dr. Ivan Ribar v znak hvalečnosti in priznanja za njegove neprecenljive zasluge pri ustavotvornem delu in za sprejetje ustave imenuje častnim meščanom mesta Kranja 6. t. m. pa je prejelo podpisano žup. iz Beograda od g. dr. Ivana Ribar-a sledeči dopis: „Primio sam Vaš cenj. dopis od 25. julija 1921. g. broj 1293, iz kojeg razabirem, da ste me počastili častnim meščanom mesta Kranja. Ja Vas uveravam, a naročiti općinski odbor mesta Kranja, koji je ovu odluku na svojoj seji doneo, da sam ponosan ovim izborom in da ću znati uvek u svako doba i kod svake prilike izstupiti kao pravi Vaš meščanin za dobro i napredak Vašega mesta. Ovaj izbor mi je još i tim miliji, što je mesto Kranj prvo od sviju mesta u Sloveniji, koje je ovakav zaključak stvorilo obzirom na donošenje Ustava u našoj državi.

Izolovite, gospodine Zupane, zajedno sa celim općinskim odborom primiti moju toplu zahvalnost kao i uverenje mog odličnog poštovanja.“

— Kako se fabricirajo avtonomistične resolucije? In Krašnje nam pišejo: V Slovenju je bito čitati, da je občinski odbor v Krašnji sklenil neko resolucijo za avtonomijo. Ker je bila dotična seja obč. odbora nesklepčna, je bil seveda vsak sklep neveljaven. Vkljub temu so klerikalci razglasili, da je bila resolucija sprejeta. Napredni odborniki so se proti temu pritožili, a rešitve od glavarstva še niso dobili. Prepričani smo, da bo glavarstvo storilo svojo dolžnost ter ukazalo županu, da prekliče vest v „Slovencu“, obenem pa poučilo klerikalno večino, kako se v občinskem odboru postopa in sklepa.

— Zapisnega uradništva gradbene direkcije. Dne 6. t. m. je v zmlisu čl. 136 ustave gradbeni direktor A. Klinar zapisregel vse uradnike tuk. gradbene direkcije in oddelka za javna dela pokrajinske uprave za Slovenijo. Cerkevne obrede pri prisegi je izvršil g. konz. svetnik in stolni župnik Josip Erker.

— Prosvetni dom na Jesenicah zgrade na stavbišču poleg Luckmannove vile. Osnoval se je konzorcij na Jesenicah v ta namen, da se izvrši taka zgradba. Zidanje Prosvetnega doma na tem jako ugodnem in lepem stavbišču sredi Jesenic tik državne ceste je omogočil upravni svet Kranjske industrijske družbe, kateri prepusti to veliko stavbišče deloma brezplačno, deloma pa po zelo nizki ceni. Prosvetni dom je za Jesenice izredne važnosti. Pričakovati je, da postane središče izobraževalnega in prosvetnega dela.

— Nemška odškodnina naši državi. Včeraj je došel na Jesnice tovorni vlak, v katerem so bili nameščeni konji, ki jih je poslala Nemčija iz Bavarke naši državi kot del odškodnine, določene v versailski mirovni pogodbi. Vlak so spremljali naši vojaki.

— Dolenjske železnice in kr. namestnik. Kr. pokrajinskemu namestniku, gosp. ministru Ivanu Hribarju čestital je v imenu upravnega sveta Dolenjskih železnice predsednik te delniške družbe dvorni svetnik gosp. Franjo Šuklje. Pozdravil ga je iskreno na vzvišenem njegovem mestu ter mu izročil spomenico, v kateri utemeljuje upravni svet zahtevo delničarjev, naj se vendar odpravi križca krivica storjena tej družbi od strani nasilne avstrijske države ter zopet upostavijo prejšnje, v koncesijski listini zajamčene pravice delničarjev Dolenjskih železnice. Gospod kr. pokrajinski namestnik sprejel je spomenico obljubivši, da jo hoče temeljito preštudirati. Kazal je največje zanimanje za Dolenjske železnice in in obljubil, da bo krepko podpiral akcijo upravne sveta v tem pogledu, kakor tudi razširjenja področja družbene uprave. V daljšem razgovoru se je razmotrivala cela vrsta železniških problemov, ki imajo vsekako veliko gospodarsko važnost za slovenske pokrajine, kakor tudi za celo Jugoslavijo.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi one člane, ki se bodo udeležili II. kongresa jugoslovenskega lekarskega društva v Ljubljani in reflektirajo, da jim društvo preskrbi za ta čas stano vanje, da sigurno do 20. avgusta podpisane odboru to naznani. Za odbor: Dr. V. Gregorič, t. č. predsednik. Dr. Komatar t. č. tajnik.

— Namesto venca na krsto preminulega društvenega člana g. polkovnika Karola Hollegaha pl. Hollegau je podarila Kranjska hranilnica zavodu za slence svoto 200 K.

— Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružničnih drž. posredovalnicah za delo v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 24. do 30. julija 1921 dela 175 moških in 96 ženskih delavnih moči. Delodajalci so pa iskali 153 moških in 96 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 281. Promet od 1. januarja do 30. julija 1921 izkazuje 19850 strank in sicer 9957 delodajalcev in 9893 delojemalcev. Posredovani se je izvršilo v tem času 5274. Dela iščejo: pisarn. moči, kovinarji, natakariji, natakarice, strojniki, kurjači, trg. sodrujniki, sodrujnice, sedlarji, tesarji, zidarji, delavci delavke, šivilje, vzgojiteljice, vajenci, vajenke. V delo se sprejmejo: hlapci, dekile, mizarji, usnarji, čevljarji, peki, krojači, natakariji, natakarice, boln. strežnice, vlagalke, štenarica, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

— Občni zbor »Električne zadrage v Šiški«. V nedeljo 7. t. m. ob 10. dop. je bil v telovadnici šišenske šole občni zbor »Električne zadrage v Šiški.« O tem zboru bi drugače ne poročali tako obširno, ker pa so izvestni klerikalni hujšakači, pred vsem prononsirani razdirač Orehek, v javnem časopisu natok-

cevali vodstvo zadrage in zadrugo politično skušali zlorabiti, smatramo za umestno, da podamo tu nekatero zanimivost tega obnega zbora. Občni zbor je drastično pokazal, v kako prisrčen in intimnem razmerju žive NSS-ariji s klerikalci. Zborovanje je otvoril predsednik zadrage g. Ivan Bajželj. Na dnevnem redu je bila kot prva točka čitanje sklepa delnega sodišča, glasom katerega sodišče zavruga predlog Frana Orehka, da se odstavi načelstvo zadrage. Dalje je bilo prečitano revizijsko poročilo g. Oskarja Kureta, revizorja »Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani«. Obširno revizijsko poročilo ugotavlja v splošnem popolni red v poslovanju, posebno ugotavlja, da je očitno, da bi vodstvo vodilo kupčije z živino z zadržanim denarjem, neosnovan in lažnjiv, ker je dotična blagajniška knjiga, katero je daroval zadrugi trgovec g. Faval, bila popreje uporabljena leta 1910., ko še zadruga ni eksistirala. O revizijskem poročilu se je vnela na to zanimiva debata, ki je jasno pokazala stremljenje gotovih gospodov Frana Orehka in Josipa Avgušтина zanetiti v zadrugi politično strankarske prepire. Vi podli očitki so bili zavrnjeni ter je občen zbor jasno in odločno odobral poštvalno delovanje dosedanjenega načelstva. Klerikalci Fran Orehek, ki je z vso jezuitsko zofistiko obrekoval in napadal zadrugo, ni imel na obnem zboru toliko poguma, da bi še enkrat ponovil svoje neosnovane očitke. Drastično je osvetlil Orehkov postopanje g. Milan Cimerman. V nadzorstvo sta bila izvoljena g. Battelino in Mlakar. G. inž. Turnšek je podal zanimivo poročilo o delovanju odbora in poudarjal, da je električna naprava v Šiški naravnost vzorna. Zasluga gre g. Bajžlju, Naprava je stala okrog 600.000 K. Veliko blamažo je doživel narodni socialist Avguštin pri debati o predlogu g. Štepanca, da se zadruga likvidira in spremeni v družbo. Tu je Avguštin obupno vzkliznil: »Ah, tisto pa ne! Ravno pri tem predlogu se je pokazalo kako strastino in po metodah nekdanjih šušterščičancev nastopa NSS in izvestno gospodarskih zadevah. Načelstvo je dobilo na obnem zboru popolno zadostženje in priznanje za svoje poštvalno delovanje.

— 14leten reven deček prosi službe pri kakem trgovcu ali obrtniku, kjer bi bil z vsem preskrbljen. Naslov pove ga. Marija Pirc, Kranj 161.

— Drzen vlom pri tvrdki Mayer. Danes zjutraj so uslužbenici tvrdke I. C. Mayer v trgovskih lokalih Kresije v Stritarjevi ulici zapazili, da je bilo v trgovino vlomljeno. Vlom je bil izvršen na zelo drzen, kriminalistično zanimiv način. Vlomilci so dospeli v prodajalno na ta način, da so razbili spodnje vratno okno stranskih vrat, vodečih iz dvorišča Kresije v prodajalno. Skozi to odprtino, ki je tako široka, da se človek lahko splazi notri, so vlomilci dospeli v notranjost prodajalne. Tu so potem nemoteno poslovali. Spravili so se najprej na registrirno blagajno. Imeli so smolo. V blagajni ni bilo niti beliča. Nato so poskali najfinejšo manufakturno blago. Odnegli so za 100.000 K raznega manufakturnega blaga za moške obleke. O vlamu je bila danes takoj obveščena policija. Kolikor se je moglo doslej dognati, je bil vlom izvršen v noči od sobote na nedeljo. Vlomilci so neznan.

— Glasbena sekcija jugoslovenskega akademskega društva »Tomislav« iz Varaždana priredi 14. t. m. velik vokalni koncert v Rogoški Slatini, a 15. t. m. v Krapinskih Toplicah. Na sporedu so skladbe jugoslovenskih kompozitorjev.

— Zopet nezgoda pri kopanju. Včeraj popoldne je pri kopanju utonila učiteljica Olga Rant, rojena Hribar v bližini veške papirnice. Ljubljanka je ondi precej globoka toda ne široka. Mlada gospa je zašla v globocino in utonila, ker ji številni kopalci niso prišli pravočasno na pomoč. Ko so jo potegnili iz vode, je bila že mrtva. Njen gospod soprog je uradnik Žitnega zavoda, ekspozitura Rakek.

— Poroka. Poročila se je 7. t. m. gdč. Stefanija Križajeva iz Sore pri Medvodah z g. Konradom Vidcem, pekom in hišnim posestnikom na Jesenicah na Gorenjskem. Bilo srečno!

Turistika in sport.

— Nogometna tekma Hašk v Ilirija. Današnja nogometna tekma Hašk - Ilirija je donesla rezultat 4 : 1.

— Wiener Sportklub komb. v Ilirija 2 : 0 in 3 : 1. V nogometnih tekmah dne 6. in 7. t. m. je zmagal po lepi fair igri W. Sp. Klub. Igra je bila od strani gostov v tehničnem oziru dovršena; ako bi imela napadalna vrsta boljši strel na gol, bi izpadel rezultat za Ilirijo mnogo neugodnejši. Neglede na lepo igro, si je pridobil Wiener Sportklub pri nas novih simpatij kot absolutno disciplinirano moštvo, v katerem vlada idealen sportni duh.

Poizvedbe.

— Zgubil se je v nedeljo pri kopanju »Na brodu« v Lazah zlat poročni prstan, graviran. Najditelj dobi dobro nagrado. Naslov v upravnistvu »Slov. Narodac.

— Zgubil se je mlad pes volčar; ališni na ime »Boj«. Najditelj naj ga odda proti nagradi v gostilni Peter Kosak, Krekov trg 11.

— Zgubila se je v nedeljo zlata moška verizica od železniškega prelaza Št. Vid - Vižmarje da kavarne Evropske in dalje do kavarne Krapež. Pošten najditelj naj jo odda v trgovini na Št. Petra cesti št. 95.

Najnovejša poročila.

MINISTRSKI PREDSEDNIK PAŠIČ ZA POPOLNI SPORAZUM DEMOKRATOV IN RADIKALCEV.

— Beograd, 8. avgusta. (Izvirno) Na sobotni seji radikalnega kluba je imel ministrski predsednik g. Nikola Pašič obširen govor, v katerem je razpravljal o notranjem političnem položaju, posebno o sporazumu med demokrati in radikalci. Pašič je poudarjal nujno in neobhodno potrebo sporazuma. Poudarjal je, da morajo stranke, ki so oživotvorile in udeležile ustavo kraljevine SHS, tudi nadalje tvoriti vladno večino. Sporazum med demokrati in radikalci je življenjska, narodna in državna potreba. Na podlagi Pašičevega ekspozicija bo radikalni klub vodil nadaljnja pogajanja z demokratskim klubom.

MINISTRSKI PREDSEDNIK PAŠIČ.

— d Beograd, 7. avgusta. Kakor se govori v parlamentarnih krogih, bo ministrski predsednik Pašič odšel na odhiti že koncem tega tedna. Posle ministrskega predsednika bo za njegove odsotnosti vršil minister Marko Trifković.

NOVI POLJSKI POSLANIK V BEOGRADU.

— d Beograd, 7. avgusta. Novi poljski poslanik na našem dvoru Zdzislaw Okecki je odpotoval iz Varšave v Beograd.

ANGLEŠKI PARLAMENTAREC V BEOGRADU.

— Beograd, 8. avgusta. (Izvirno). Včeraj je v Beograd dospel g. E. Dickenson, tajnik lige cerkev in referent Zveze narodov za verske zadeve. Dickenson je angleški parlamentarec in potuje po vseh evropskih državah, da se informira o narodnih manjšinah.

SVETOVNI ČASNIKARSKI KONGRES.

— Beograd, 8. avgusta. (Izvirno). Poslanik Ameriških Zedinjenih držav je izročil zunanjemu ministrstvu poziv izvrševalnega odbora Zveze svetovnega časopisja, ki vabi zastopnike časopisja naše kraljevine na svetovni časnikarski kongres. Ta kongres bo 14. oktobra t. l. v mestu Honolulu na otoku Hawaj.

RAZPUST BOLGARSKE VOJSKE.

— Beograd, 8. avgusta. (Izvirno). Iz Sofije javljajo, da je medzavezniška komisija izročila bolgarski vladi noto, v kateri zahteva od 1. oktobra popolni razpust bolgarske vojske. Medzavezniška komisija dovoljuje Bolgariji organizacijo dobrovoljske armade. Vsi listi ostro nastopajo proti tej noti in povdarjajo, da je zahteva katastrofalna za nadaljni obstoj Bolgarije. Listi pozivajo narod, da odkloni dobrovoljsko armado in naj Bolgarija od 1. oktobra ostane brez vsake vojske.

SKADER ZA BAROŠ?

— d Atene, 6. avgusta. List »Katerin« poroča iz Rima, da se po vseh »Epohe« pričakuje te dni v Rimu albanska delegacija, ki bo skušala doseči sporazum z Italijo, kateri hoče ponuditi gosodarske in druge koncesije, ako se Italija zavzame za vprašanje spornih albanskih mej. Isti list doznava, da albanski zastopniki ne bodo opustili prilike, doznati stališče italijanske vlade glede njene pripravljenosti, zamenjati čisto albanski Skader (!) za luko Baroš.

POMOČ RUSIJI.

— Moskva, 6. avgusta. Nemčija, Švica, Češkoslovaška in podonavske države organizirajo pomoč gladujoči Rusiji, kamor se bodo živila poslala po Donavi. Češkoslovaška je obljubila poslati zdravila.

VELIKO AVSTRIJSKO POSOJLO SE NI DOVOLJENO.

— Dunaj, 8. avgusta. Nekateri listi so poročali, da je zagotovljeno mednarodno veliko posojilo Avstriji v znesku petih milijonov šterlingov. Korespondenca »Herway« ugotavlja, da zadevna pogajanja še niso zaključena in da se vodijo še nadaljnji podrobni razgovori. Posojilo bo mogoče v jeseni zaključeno in dovoljeno.

KAREL HABSBUŽAN V ITALIJI?

— d Dunaj, 6. avgusta. K vesti florentinske »Nazione«, da je italijanska vlada dovolila razkralju Karlu, da se sme nastaniti v Viareggio, kjer je razkralj že najel neko vilo, doznavajo dunajski listi, ki imajo zvezo z razkraljem da jim o kaki preselitvi razkralja v Italijo ni ničesar znanega. Vsekakor pa so izjavili imenovani listi, da bivši cesar sam želi zapustiti Švico, ker mu je tamkaj dovoljeno bivanje le še nekaj časa.

SPORAZUM O RAZDELITVI BIVŠIH AVSTRIJSKIH LADIJ POTRJEN.

— Pariz, 7. avgusta. Reparacijska komisija je soglasno odobrila sporazum med Bartoliniem in dr. Trumbićem z dne 7. septembra leta 1920, s katerim se je uredilo vprašanje razdelitve avstro-ogrskih trgovskih ladij med Italijo in Jugoslavijo.

STANGERJEV MANDAT POTRJEN. — RAZNE INTERPELACIJE.

— Rim, 7. avgusta. Zbornični predsednik je sporočil, da je verifikacijski osek sklenil, da se proglasi v poreškem okraju namesto dr. Wilfana, ki je optiral za Gorisko, za izvoljenega dr. Ulikse Stangerja. Sklep verifikacijskega odseka je bil potrjen. — Poslanec Šček je podal ministru za šolske zadeve interpelacijo, ki zahteva takojšnjo otvoritev slovenske kmetijske šole v Gorici, katera je nujno potrebna slovenski kmetijski mladini. Druga interpelacija, naslovljena na notranjega ministra, vprašuje, ali je znano ministrstvu, da je bilo na stotine oseb iz Istri izgnanih iz svojega bivališča po privatnih osebah. Kaj hoče storiti, da se bodo mogle te osebe nemoteno vrniti domov? Tretja interpelacija se bavi s predelko železnice in vprašuje ministra za javna dela, ali hoče storiti vse potrebno, da pridejo pri tej zgradbi do dela najprej domačini, potem šele državljani iz drugih provinc. Četrta interpelacija zahteva v železniških službah najprej kruha za domačine. Sedaj je bilo skoro vse primorsko osebje odpuščeno iz železniške službe. Zadnja interpelacija zadeva idrijski rudnik in zahteva od ministrstva za poljedelstvo, da država pod nikakim pogojem ne opusti dela v idrijskem rudniku, tudi časno ne, ker s tem bi prišlo v nesrečo na stotine in stotine družin.

PRODIRANJE GRŠKE VOJSKE.

— d Carigrad, 6. avgusta. Po osemdnevni pavzi, ki je sledila grški ofenzivi v Anatoliji, se zdi, da je grška armada po vseh grškega izvora zopet začela prodirati, in sicer z namenom, da takoj zasede Angoro. Intendantura in preskrbovališča so se preselila v Eskischir, ki služi grški armadi pri prodiranju kot baza.

GRŠKO-TURSKA VOJNA.

— d Atene, 6. avgusta. Turki sodijo, da se bo napredovanje Grkov proti Angori ponesrečilo, ako bodo onemogočili transporte njihove vojske, katere premoč so občutili. V ta namen so porušili železniško progo Bulabaran-Afium Karahisar v dolžini 25 km.

— d Atene, 6. avgusta. »Katerin« izjavja, da je Grška po zmagi v neki dilemi: Carigrad ali Angora. Grška vojska je začela zapirati vse vhode v Malo Azijo, Trapeunt, Samsun, in druga pristanišča, ki vodijo k Erzerumu, Sebastianu in Angori, so že ogrožena. Vrata se s strahom zapirajo, ka pa se bodo zaprla, se bo Mala Azija zadošila. Vsa pota iz Male Azije vodijo na sever, vse reke teko v Črno morje, tja vodijo tudi vse železnice. Zato se Kemalova Mala Azija boji. Prej so mislili, da Grška ne namerava resno napasti, da se pripravila samo na videz z namenom, da izpove tuje intervencije. Sedaj pa tudi Angora po grških uspehih upira svoje poglede v Carigrad. Prva nagrada za grško vojno bo vhod grških čet v Carigrad.

INDUSTRIJEK DREHER UMRL.

— Dunaj, 8. avgusta. Tu je umrl znani veleindustriječ pivovar nar Anton Dreher v starosti 72 let.

Borze.

— d Carili, 6. avgusta. Berlin 7.40, Holandija 184.25, New York 602, London 21.68, Pariz 46.60, Milan 25.70, Bruselj 44.75, Kodanj 92.50, Kristianija 77, Madrid 77.50, Buenos Aires 175, Praga 7.55, Varšava 0.32, Zagreb 3.40, Budimpešta 1.45, Bukarešta 7.60, Dunaj 0.65, avstrijske krome 0.64.

Sokolstvo.

— Društvo za zgradbo doma Sokolu Moste pri Ljubljani vabi vse odbornike na silno važno in nujno izredno sejo, ki se vrši v brivnici br. Novaka dne 9. t. m. ob pol 20. Dolžnost odbornikov je, da se radi nujnosti in važnosti te seje polnostevilno udeležijo.

— Sokol I. vabi vse člane vseh odsekov in člane obeh odborov ki so v zvezi z veliko sokolsko prireditvijo 14. in 15. avgusta na trgu Taboru, da se udeležijo skupnega splošnega sestanka, ki se vrši v torek točno ob 8. zvečer v društvenih prostorih na Taboru.

— Sokol I. vabi narodno ženstvo in brate, ki imajo narodne noše, da pripravijo do petka svojo udeležbo pri sprejemanju Sokola I. v ponedeljek 15. avgusta dopolne. Prijave v društveni sobi trg Tabor 2 vsako popoldne med 4. do 7. Skupina v narodnih nošah se zbira v ponedeljek ob pol 11. na vzhodnem delu telovadišča na trgu Taboru.

— Bratje jezdeci, ki se udeležijo 15. t. m. otvoritve novega telovadišča, naj se prijavijo pri bratu Sterlekarju v Mestni hranilnici.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podržaj.

Štoltja
najraje za perilo ali obleke, se priporoča na dom. Jermovšek, Dunajska cesta 25. 5412

Išče se samostojen knjigovodja, - korespondent
za takojšen nastop. Ponudbe na tovarno Hribar, Slovenjgradec. 5385

Hiša
v Ljubljani, štacija cestne železnice, akoraj nova, dvonadstropna, s 7 stanovanji, velikim vrtom se proda. Izve se v Ljubljani, sv. Florjina ul. 5/II. ob delavnikih od 14 — 18 ure. 5376

Proda
se hiša v sredini mesta z verando, električno razsvetljavo in vinotom. Naslov pove uprava list a 5407

Šolske tablice
in kamenične (grifelnje), šolske zvezke in kompendije ter druge šolske potrebščine na debelo in drobno največje pri L. Pevalak, Židovska ulica.

Trgovski lokal
(cestna soba 28 m², notranja 10 m²) v sredini mesta se odda. Pismene ponudbe z navedbo odškodnine pod „v bližini pošte“ na anonončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 5409

Ženitna ponudba!
Vdovec srednjih let, trgovec, želi znanja v svrhu ženitve z gospodinjico ali vdovo, ki ima upeljano trgovino. Ima nekaj premoženja na razpolago. Ponudbe na upr. Slov. Nar. pod „Resnost“ 5375

Iščemo
za popoldanske ure nekaj dobrih moči s pisarniško prakso (eventualno vpočenje v dobrih letih) tudi takih, ki so v seštevanju posebno izurjeni. Predstaviti se je popoldne od 4 ure naprej. Zavarovalna družba „Jugoslavija“, Sodna ulica 1. 5422

Otvoritev vinske trgovine.
Gg. gostilničarjem naznanjava, da sva otvorila v Ljubljani na Stari poti št. 9, poleg vojne bolnice vinsko trgovino ter da imava na zalogi prvovrstna domača vina po zmernih cenah. Priporočava posebno štajerska vina iz Ormoškega okraja in Turške gore, kakor, ri zling z mozler belo namizno, 11 % banaško in belo Slavonsko vino. Potrudila se boveda z poštenim blagom in solidno postrežbo vsakogar zadovoljiti. Za cenjena naročila se priporočava **Mali & Celestina.**

Oglas.
Auto-Garaza Min. Saobračaja potrebni su jedan poslovoda, za auto-radionico, jedan nadzornik garaze i jedan magacioner. Uslovi su za poslovodu i nadzornika garaze; da su visegodišnji majstori, specialno za automobile i to za sve vrste automobile. Da ima šoferski ispit i da je već bio negde na službi kao nadzornik ili poslovoda. Od škole da ima najmanje dva razreda srednje ili kakve stručne škole. Magacioner da je poznavao svih auto delova i materijala i da je već bio zaposlen u tom stanju. Plata nadzornika i poslovode a 200 din. mesečno, dodatek na skopocu 28.— din. dnevno i na člana porodice a 5 din dnevno. Plata magacionera 180.— din. dodaci isti kao nadzorniki i poslovodi. Molbe napisane svoje ručno sa dokumentima i opisom gde je sve radio do danas poslati do 1. sept. 1921 nadalje. **Auto-Garazi Ministarstva Saobračaja.** Iz kancelarije Ministarstva Saobračaja br. 25281/21 od 20/VII.21.

Olga Rant roj. Hribar učiteljica
dne 7. t. m. ob 3 uri popoldan preminula. Pogreb se vrši v torek, dne 9. avgusta 1921 ob 8. uri zjutraj na pokopališču v D. M. v Polju. **D. M. v Polju, dne 8. avgusta 1921.**
Žalujoči ostali.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo, LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50, v lastnem poslopiju.
Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana. Telefon šte. 40 in 457.

Prodasta se dve moški obleki.
Naslov pove upr. Sl. Nar. 5393

Topilnica loja
v Ljubljani, Poljanska cesta 87, kupuje po primerni ceni surovi in topilni loj v vsaki množini. 5287

notarski substitut
Plača po dogovoru. Nastop takoj. **JOŽEF ROHRMAN, notar, Kostonjeva.** 5288

Melle Lemaire
4 Komenskega u. **donne des leçons à partir du 1er septembre.**

Filip Seršen
vinogradnik na Podgradu pri Ljutomeru ima še več polovnjakov izbornega vina letnika 1917, 1918, 1919, 1920 po primerni ceni. Pridite ter poskusite!

Jšče se kontoristinja
zmožna slovenskega in nemškega jezika, spretna strojeписка in stenografinja, za večjo manufakturno podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod „Spretna moč“ 5363 na upravnitvo Slovenskega Naroda. 5368

Amerikanci - Primorci, pozor!
Na prodaj so: dobre gostine, trgovine, mlini, lepa kmetijska posestva vsake vrste, veleposestva in mala posestva, hiše, vile i. t. d. obrnite se na **Karola Grosnika, Celje Dolgopolje ul. 3.** 5384

Išče se mesečna soba
s posebnim vhodom eventualno z oskrbo, ali pa manjše stanovanje z opravlo ali brez opravle proti zelo dobri najemnini. Ponudbe na poštali predal št. 53. 4805

Iščem kuharico
samostojno moč, srednje starosti, ki bi hotela opravljati tudi druga hišna opravila. Biti mora poštna, varčna in snažna, ter se mora razumeti na vsa gospodinjinska dela. Plača 400 K. Ponudbe na tovarno Hribar, Slovenjgradec. 5386

Prodajalko
sprejme takoj modna trgovina **Kette** Ljubljana. 5372

Ludovik Ševar,
vd. na Raketo izvršuje točno in najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje. 2535

Hiša na prodaji
3 sobe, kuhinja, klet, pralna kuhinja in hlev. Zraven hiše njiva in travnik skupaj poldrugi oral. Hiša leži ob glavni cesti 5 minut od železniške postaje, župne cerkve in 6 razredne šole, primerna za vsakega obrtnika ali vpočenje. — Vprašati je pri Jos. Vučajnik, Dobova št. 66. pošta in železniška postaja Dobova. 5436

Pobištvo raznih vrst
dobite po konkurenčnih cenah edino le v novozačetni trgovini s pohištvo **Ivan Anđelović, Gospodstvska cesta Kolizej, pritičje vrata 38.** 5296

Komptoristica
potpuno vješta slovenskom i njemačkom jeziku, sposobna stenografiji i pisanju na stroju traži otmeno zagrebačko društvo. Prednost imadu sa znanjem hrvatskog i francuskog jezika. Ponude na naslov: **ZIGA BECK, Zagreb, Bakciceva ulica 5.** 5328

Iščem v najem
lokal za trgovino z mešanim blagom. Prevzamem tudi že obstoječo trgovino ali pa kupim za trgovino pripravno hišo, najraje na deželi. Ponudbe prosim pod šifro: **Reelen trgovec 5320** na upr. „Slov. Naroda“.

Posestvo
v Savinjski dolini (Spodnje Štajersko), železniška postaja, obstoječe iz hiše s 5 sobami in pritliklami, 2 podstrešni in 2 sobi v kleti, električna razsvetljava, poleg hiše še hišica, v kateri se nahaja hlev za konje in prašiče, shramba za vozove, okoli velik vrt za zelenjavo in sadje, kakor tudi mala njiva, se ceno proda. Pismene ponudbe nasloviti na: **Franc Vrnik, Ljubljana 7, Spodnja Šiška.** 5243

Trgovski učenec
ki je dovršil 2 srednji šoli in ima veselo do galanterijske trgovine, se sprejme takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe pod „Trgovski učenec“ 5322 na upravnitvo Slovenskega Naroda. 5322

Kupi se
ob progi Ljubljana — Maribor vila s 3—4 sobami in pritliklami, vrtom in stranskimi poslopiji, če možno z vodovodom in električno razsvetljavo. Kupna cena do 200.000 K. Posredovalci izključeni. **Ing. Napoleon Benyovszky, Vrhovine — Lika.** 5340

Galanterist
prva moč, ki bi imel tudi veselje do potovanja, se sprejme pod dobrimi pogoji. Ponudbe do 15. tm. na upr. Slov. Naroda pod št. „181 Engro/5321“

10.000 eternitnih plošč
za pokrivanje streh kupim. Ponudbe s ceno in vzorcem na: **L. Filotič, trgovec Nikšič, Črnogora.** 5408

Velika jugoslovanska tvornica pohištva
išče za takojšen nastop **kontorista ali kontoristinjo**

z večletno prakso, večšega hrvatskega in nemškega jezika v pisanju, strojeписja in stenografije ter vseh poslovniških poslov. Reflektant naj pošlje svoje ponudbe v nemškem in hrvatskem jeziku z naznačbo pogojev pod šifro: **„Bodučnost VII.—27 na Bledorjev anonončni zavod Zagreb, I—78.“** 5337

Dve hiši z vrtom
v Zagorju ob Savi št. 16 in 59, aredi triga pri cerkvi, za vsako trgovino in obrt pripravljeni, proda **ROZA ROVAN, Kočevje.** 5287

V najem se išče gostilna
na prometnem kraju za takoj ali pozneje. Dopise naslovite pod „Najem“ pošto ležeče Rečica na Paki. 5356

Prodajo se
trije še nerabljivi dinamo-stroji, proizvedli tvrdke **Dynamo-Werke A. G.,** Dunaj, za vrtilni tok in sicer 2 po KW 0.9 in 1 5 PS. V 380/220, 50 period ter s 1400 obrati na minuto. Nastop pove uprava Slov. Naroda. 5327

Učenec
za trg. meš. blaga iz dobre hiše z boljše šolsko izobrazbo se takoj sprejme. Tudi taki brez staršev — dobijvo vso preskrbo! — Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Učenec 316/5274“.

Kupim
3 priklopne vozove (Belwagon) za toverni auto.
M. Kuštrin, Ljubljana.

Elektrik
z večletnimi spričevali kot samostojen obratovodja in elektromojster, večš vseh v stroko spadajočih naprav visoke in nizke napetosti išče primerenega mesta. Vstop takoj pod šifro „Sigurno zmožen 1648“ na upr. Sl. Nar. 5325

Parna lokomobila 10—12 HP
sistem WOLF, še jako dobro ohranjena, se radi elektrificiranja obrata proda. Ogleda se jo lahko še v obratu pri Bogdan Oblaku, tov. cem. izd. v Logatcu. 5334

Prešanog sijena
zdravog suhog, kupujemo nekoliko vagona.
Ponude stali na „Vestra“ trgovinsko-dioničarsko društvo Zagreb 5350

Mladenič iz boljše hiše star 21 let, absolvent drž. trg. šole v Ljubljani, želi vstopiti v svrhu praktičnega izpopolnjenja v trgovino kot **PRAKTIKANT**

v boljše specialno, kolonijalno oz. roma delikatesno trgovino v Ljubljani. Pozneje bi eventualno postal tudi družabnik. Ponudbe z navedbo pogojev naj se pošljejo pod „Praktično 5341“ na upr. Slov. Nar. v Ljubljani. 5841

Javna dražba.
Podpisana trgovska družba proda na javni dražbi v ponedeljek dne 8. julija t. l. 11.000 bukovih železniških pragov 260/24/14/14, kateri ležijo na postaji Straža-Toplice pri Novem mestu. Dražba se vrši na licu mesta ob 11. dopoldne. **„Glasnik“ trgovska dražba, Brežice ob Savi.**

Vrtnarja,
kateri se dobro razume pri sočivju in cvetlicah, se sprejme s 1. avgustom ali 15. septembrom. Neozjenjen, ali dvojeica brez otrok imajo prednost, ter naj vpošlje svoje ponudbe z označbo zahtevane mesečnine in spričevalnimi prepisi na upr. Slov. Naroda pod „Vrtnar 5335“.

Banka
Nikola Bošković a. d.
v Beogradu.

Bazni oddelek: vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odgovodjo in brez nje, otvora tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.

Blagovni oddelek: ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski materijal za gradnje, vse vrste orodja, pocinkano in čino pločevino, armature od medli, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osl, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, poljedelski stroji in orodje, guma Denlop za avtomobile, konjak originalni francoski „MARTEL“, „HENESSY“, „FRAPEN“, sodo Kaustik liče prima „TAMATAVA“, vse po originalnim tvorničkih cenah. Prodaje izvirno plavensko pivo iz slovite plavenske pivarne. 4911

Ronjska prsna oprava
za par se ceno proda. **Gihlar, naproti topničarske vojašnice.** 5450

Proda se stavbna parcela
pri farni cerkvi v Rovtah pri Logatcu pripravna za vsako obrt. Poizve se pri **Janezu Pinar, Mestni vrh št. 12. Ravnotom se proda tudi nekaj pohištva.** 5440

Štajerska veletrgovina z vinom išče zveze z agentom, ki redno potuje po Kranjskem. Ponudbe pod šifro: „Provislonsvertretung 5453“ na upravo Slov. Naroda. 5453

Praktikant
sprejme zavarovalnica v Ljubljani. Oferti na poštali predal 136. 5394

Lovci pozor!
Dva pristna istrska braka na prodaj. — Ogleda se na Dunajski cesti 50. 5443

Gostilniški štedilnik
z vsem železjem in emajlnimi pečnicami skoro nov, se radi preselitve proda po zelo nizki ceni proda. Vprašati je v Kolodvorski ulici 26. 5441

Emmanuel K. M. Zelinka
Darinka Zelinkova roj. Gregorčič
poročena.
Ljubljana, 8. avgusta 1921.

„EXPRESS“
MEDNARODNI TRANSPORTI RAKEN
e priporoča za vse spedijske posle posebno pa za carinjenje in reekspedicijo. agotovljena točna izvršba po najnižjih cenah. 5448

Edina razprodaja vseh vrst špedialnega
MAVCA - GIPSA
na celo kraljevino SHS. Tvornice: Stanz, Kindberg, Semering, Schottwien, Puchberg, Aussewiese etc. nudi po najnižjih cenah iz svojih zalog: **Ljubljana, Osijek, Novi sad, Zemun. Kosta Novaković, veletrgovina mavca Ljubljana, Židovska ul. 1.**

Za tovarno pohištva in vozov se išče
delovodja.
Pismene ponudbe pod „Za Slavonijo 5370“ na upravnitvo Slovenskega Naroda. 5370

BAKRENI KOTLOVI
za pečenje rakije uz vrlo jeftine cijene dobijo se na veliko i malo kod:
METALLUM - D. D.
za promet železa, kovina i tehničkih proizvoda
Detaljna radnja **ZAGREB** Poslovnica i skladište
Ilica 112 Ilica 134
Telefon 21-09 Telefon 1-98
Brzjavni: Metallum. 5427

Najnižje cene!
VULKAN tvornica gumijevih izdelkov v Kranju
TERIA
GUMIJEVI PROIZVODI
VULKAN REANI
izdeluje
prvovrstne podpetnike.
Čisto domače podjetje!

Edina tvornica te stroke v Jugoslaviji.

Setovno priznana kvaliteta.

Čisto domače podjetje!

Prodajam kuhinjo (bela)
velika kredenca, velika ometa, mala ometa, miza in dva stola za 300 K. Naslov pove upravnitvo Slovenskega Naroda. 5439

Iščem mesto za natakarja. Kaucijo imam. **Valentin Komar, Bos. Brod.** 5464

Kupim ali vzamem v najem trgovino ali kako drugo podjetje v mestu ali na deželi. Eventualno grem tudi kot družabnik ali voditeljica. Ponudbe pod „Trgovka 5468“ na upravnitvo Slovenskega Naroda. 5463

Prodajam posestvo
obstoječe iz hiše z vsemi pritliklami, nekaj njiv in hoste ob južni železnici v bližini večjega trga. V hiši dobro vpejana gostilna. Naslov pove upravnitvo Slov. Naroda. 5446

Kobilica,
turške pasme 12 pesti visoka 4 leta stara, kostonjeve barve, brez hobe, krotka kot jagnje, se ne plaši, lepo nubi in vozi, se proda za 7.000 K. Vprašati v restavraciji „Pod Rpo“ Ljubljana, Pred igriščem št. 3. 5458

Sposoban mladec
potpuno vješt slovenskom i njemačkom jeziku, upućen u uredovne poslove, koji bi mogao posjećivati u obzir dolazeće tvornice, traži se za podružnicu jednog otmenog inostranog društva. Prednost imadu koji govore hrvatski ili francuski. Ponude na poštanski prelistac 155, Zagreb. 5455

„Tehnični kazein“
producira in prodaja na veliko moderno opremljena **tvornica mlečnih izdelkov.** — Interesente prosimo, da pišete na **Centralno mlekarne, Peimonsator, Barsuja.** 5444

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.